

Programski izvještaj Saveza udruga Operacija grad za 2019. godinu



www.operacijagrad.net / <https://www.platformaupgrade.com/>

Uvod

Savez udruga Operacija Grad (bivši Savez za centar za nezavisnu kulturu i mlade – SZC) osnovan je s ciljem poticanja razvoja nezavisne kulture te samoorganiziranog djelovanja mladih, što ostvaruje okupljanjem organizacija i pojedinaca te organiziranjem različitih kulturnih sadržaja od manifestacija i javnih rasprava, preko obrazovnih i istraživačkih programa do izdavanja publikacija. Savez trenutno ima 27 članica (2 saveza udruga, 22 udruge i 3 umjetničke organizacije).

Misija

Savez udruga Operacija grad zagovara i razvija inovacije u sudioničkom upravljanju u kulturi, promiče vrijednosti jednakog pristupa kulturi te radi na poboljšanju uvjeta djelovanja organizacija nezavisne kulture i mladih.

Vizija

Nezavisna kultura i mladi kao utjecajni akteri razvoja lokalnih sredina.

Članice

Organizacije članice Saveza djeluju na područjima nezavisne kulture te aktivnosti mladih i za mlade. Te organizacije provode projekte i aktivnosti u raznovrsnim poljima kao što su aktivno sudjelovanje mladih u društvu, kultura mladih i stvaralaštvo mladih, urbana kultura, suvremena umjetnost, kazalište, ples, performans, neformalna edukacija na različitim područjima, informiranje mladih, novi mediji i tehnologije, mobilnost mladih, politike za mlade, kulturne politike, arhitektura i urbanizam, glazbena kultura, film i video itd.

Osnovna programska područja djelovanja

Savez udruga Operacija grad (SUOG) je tijekom 2019. godine, u suradnji sa svojim članicama, partnerima, zaposlenicima i upravnim odborom razvijao novi strateški plan. Ovo je važno napomenuti stoga što je Savez u posljednje 3 godine prolazio kroz razvojnu, transformativnu fazu, kako u pogledu svoje programske slike i strateških usmjerenja, tako i u pogledu vlastitih kapaciteta. Tijekom procesa strateškog planiranja, a u kontekstu dinamizacije programa i širenja vidika, organizacija je zadobila osvježenu programsku sliku, naslanjajući se na prethodno ostvarene rezultate u polju kulturne politike, umrežavanja, inovacije i prijenosa znanja. Tako su programi koji će se implementirati u narednom razdoblju: **1) Su-upravljanje Pogonom**, kao temeljna programska linija Operacije grad te kao ishodišna točka organizacijskog razvoja i utjecaja; **2) Institucionalna inovacija i kulturna politika** kao program koji predstavlja djelovanje i rezultate Saveza u zagovaranju i inoviranju u području sudioničkog upravljanja; **3) Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje** je program koji reflektira sve napore Saveza u korištenju i reproduciranju znanja stečenog u neposrednom iskustvu sudioničkog upravljanja, te kontinuirane napore u povezivanju i umrežavanju različitih aktera s ciljem njihova osnaživanja i afirmacije te **4) Upgrade** kao program koji zagovara uspostavu novog tipa institucije - interkulturnog društvenog centra.

1. Su-upravljanje Pogonom

Osnivanjem Pogona - zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlade (2008.), zadovoljen je jedan od osnovnih ciljeva organizacije budući da je njegov početak rada kao hibridne institucije sigurno najvažnija institucionalna inovacija koju je dosada ostvario Savez i njegove članice. Od početnih zahtjeva za osnivanje Centra za nezavisnu kulturu i mlade kao civilno-javnog partnerstva, preko čina osnutka Pogona, pa do kontinuiranih nastojanja organizacije za daljnjim unapređenjem i razvojem ovog modela, ovaj se program u različitim formatima kontinuirano provodi od 2006. godine.

Okosnicu ovog programa čini su-upravljanje Pogonom, proces u kojem ravnopravno sudjeluju Savez i Grad Zagreb. Primarna uloga Saveza u ovom partnerstvu se odnosi na sadržaj, odnosno program Centra. On okuplja organizacije koje djeluju na području nezavisne kulture i mladih i tako s jedne strane osigurava programe koji će se odvijati u Pogonu, a s druge, omogućuje svim organizacijama korisnicama da sudjeluju u donošenju odluka. Glavni instrument ovog sudjelovanja, osim članstva u Savezu je Programski savjet Pogona, stručno savjetodavno tijelo sastavljeno od predstavnika organizacija civilnog društva koje raspravlja o pravilima i procedurama korištenja resursa, programskom usmjerenju i dugoročnijim programskim planovima. Programski savjet ima 5 članova, a biraju se iz redova članica Saveza. Kroz rad u Programskom savjetu Pogona, od 2007. - 2019. godine 31 organizacija civilnog društva sudjelovala je u organizacijskoj strukturi Pogona.

Nadalje, razvojem samog Centra, uspostavili su se i novi mehanizmi njegova upravljanja u obliku Upravnog vijeća Pogona, a čija je uloga donositi temeljne dokumente o radu Pogona te odlučivati o raspodjeli financijskih sredstava Pogona. Upravno vijeće Pogona ima tri člana: po jednog predstavnika svakog od osnivača (Operacija grad i Grad Zagreb) te jednog člana iz redova zaposlenika Pogona, a sudjelovanjem u radu Upravnog vijeća Pogona, Savez je dobio priliku su-upravljati tom institucijom i na administrativnoj razini.

Ovim dugogodišnjim sudjelovanjem u su-upravljanju javnom ustanovom u kulturi, Savez nije djelovao samo kao akter koji participira, već i kao akter koji promišlja, razvija i inovira te koji, zajedno sa svojim organizacijama članicama, partnerima te samim Pogonom, ulaže kontinuirane napore u unapređenje navedena modela te u njegovo sagledavanje kao ishodišne točke razvoja sudioničkog upravljanja u kulturi.

2. Institucionalna inovacija i kulturna politika

Institucionalna inovacija te pitanja kulturne politike su teme kojom se ova organizacija kontinuirano bavi od svog osnutka. S jedne je strane Savez pokrenuo procese koji imaju unaprijediti i inovirati polje kulturne politike u onom segmentu koji obuhvaća kvalitetno upravljanje prostorima nezavisne kulture i mladih, a s druge se strane afirmirao kao resursna organizacija za pitanja sudioničkog upravljanja i javno-civilnog partnerstva.

Polazeći od osnivanja Pogona, novog tipa mještovite ustanove, kao ishodišne točke, Savez kontinuirano radi na promoviranju sudioničkog upravljanja kao dugoročno održivog modela koji svoju uspješnost pokazuje u praksi. Upravo je uspješnost ovog modela inspirirala brojne aktere u drugim lokalnim zajednicama na iniciranje i pokretanje procesa uspostavljanja sudioničkog upravljanja. U navedenim procesima Operacija grad djeluje kao akter koji istovremeno te procese podržava, ali ih i aktivno potiče nastojeći doprinijeti što kvalitetnijem razvoju tih procesa te osnažiti ulogu uključenih aktera. Podržavanjem lokalnih procesa uspostave sudioničkih modela upravljanja, ostvaruje se važan moment kontekstualizacije modela Pogona u drugim sredinama, odnosno, prilagodba tog modela specifičnoj lokalnoj zajednici i okruženju u kojem se ona nalazi.

Također, pored djelovanja u polju inovacije i promišljanja, Savez djeluje i u kapacitetu kontinuirana praćenja korištenja prostornih resursa u gradu Zagrebu te praćenja gradske politike upravljanja prostorima. Unutar ovog programskog segmenta, Savez surađuje sa svojim organizacijama članicama, od kojih određeni broj i sam upravlja prostorima. Tako Savez i članice zajednički ulažu napore u prevladavanje izazova koje sa sobom nosi zagovaranje za uspostavljanje ujednačene, kvalitetne politike upravljanja javnom gradskom infrastrukturom, s naglaskom na primjenu načela dobrog upravljanja. U ovom procesu Savez djeluje dvojako: kao resursna organizacija te kao zagovarački akter koji okuplja različite dionike ne bi li zajednički iznašli najbolja rješenja za pitanja kvalitetnog upravljanja javnim prostorima.

3. Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje

Savez ovaj program, u različitim formatima i opsezima provodi od samih početaka svog djelovanja te je postao prepoznat kao organizacija koja posjeduje resurse i kapacitete za prijenos znanja u području sudioničkog upravljanja u kulturi te za osnaživanje suradničkih i partnerskih organizacija na lokalnoj, nacionalnoj te regionalnoj/međunarodnoj razini.

Tijekom posljednjih godina djelovanja, Operacija grad i oko nje okupljeni pojedinci organizirali su i proveli brojne edukacije, seminare, stručne panele i kampanje koje su imale za cilj: 1) nametnuti u javnom prostoru temu sudioničkog upravljanja i javno-civilnog partnerstva kao dugoročno održivog modela koji doprinosi demokratizaciji u kulturi i društvu, 2) prenijeti iskustvo i znanje stečeno su-upravljanjem Pogonom te 3) pomoći i podržati aktere u drugim sredinama koji teže lokalizirati i kontekstualizirati vlastite pokušaje uspostave javno-civilnog partnerstva.

Osim toga, Savez je nastavio djelovati kao resursna organizacija za svoje članice gdje je posebice važno naglasiti kontinuiranu podršku koju Savez pruža pojedinačnim organizacijama koje imaju neriješena pitanja prostora konzultacijama, organiziranjem zajedničkih aktivnosti te zajedničkim istupanjem prema gradskoj upravi.

Savez je učinio i važan iskorak u povezivanju s organizacijama koje djeluju i izvan područja kulture te s neformalnim inicijativama.

4. Upgrade

Recentni fokus djelovanja Operacije grad, koji se tijekom posljednje tri godine transformirao u zaseban program, jest rad na suradnji i povezivanju kulture s drugim područjima djelovanja, primarno putem djelovanja platforme Upgrade. Platforma Upgrade je nastala kao proces promišljanja i nadograđivanje modela su-upravljanja Pogonom kroz interdisciplinarni pristup, razvojem novog modela koji bi u sebe uključio i druge civilnodruštvene aktere koji ne djeluju isključivo u području kulture. Tako je došlo do konceptualizacije i zagovaranja modela društveno-kulturnog centra kao novog institucionalnog modela korištenja i upravljanja javnom infrastrukturom koja je namijenjena za transdisciplinarne i transsektorske potrebe kulture, organizacija civilnog društva i lokalne zajednice. U procesu zajedničkog modeliranja i promišljanja, definirana je interkulturalnost kao sadržajni fokus budućeg društveno-kulturnog centra u Zagrebu te je od tada dio zagovaračkih aktivnosti Saveza usmjeren ka osnivanju Interkulturalnog društvenog centra kao institucionalne inovacije primjerene novonastalim okolnostima djelovanja i života u gradu.

Upgrade se sastoji od niza civilno-društvenih organizacija koje obuhvaćaju sljedeća polja: kultura i umjetnost, ekologija, solidarna ekonomija i integracija. Osim Operacije grad i organizacija u kulturi, tu se nalaze Zelena mreža aktivističkih grupa (ZMAG), Centar za mirovne studije i Zelena akcija. Ove se organizacije kroz platformu Upgrade zalažu za oblikovanje sistemskih rješenja problema neadekvatne prostorne infrastrukture za djelovanje nezavisne kulture i civilnog društva u Zagrebu, uzimajući u obzir nove potrebe lokalne zajednice i nove okolnosti razvoja suvremenih gradova.

Provedba programa u 2019. godini

1. Su-upravljanje Pogonom

Jedna od ključnih programskih aktivnosti Saveza (SUOG) je su-upravljanje Pogonom temeljem osnivačkog akta između Grada Zagreba i Saveza iz 2008. čime se osigurava kvalitetno zajedničko upravljanje temeljnim funkcioniranjem ustanove. Inicijalno uspostavljen radi zagovaranja osnivanja centra za nezavisnu kulturu i mlade kao ustanove temeljene na formalnom civilno-javnom partnerstvu zagrebačke gradske uprave i organizacija nezavisne kulture i mladih, SUOG ovim djelovanjem osigurava uključenost i sudjelovanje civilne strane ovog, i dalje jedinstvenog, primjera su-upravljanja javnom infrastrukturom u RH.

Operacija grad je u svojstvu suosnivača i su-upravitelja Pogona u 2019. sudjelovala u donošenju niza administrativnih odluka i time doprinela njegovom kvalitetnom funkcioniranju. Savezov angažman na su-upravljanju Pogonom prvenstveno uključuje rad njegove predstavnice Miljenke Buljević u Upravnom vijeću Pogona, kao i redovne sastanke Programskog savjeta na kojima se razgovaralo i odlučivalo o aktualnim temama vezanim uz programske aspekte rada Pogona.

U svrhu što boljeg su-upravljanja Pogonom nastavljeno je vođenje redovite komunikacije sa članicama Saveza putem mailing liste, telefonom i uživo, u okviru pojedinačnih sastanaka, termina u kojima su se članice mogle okupiti i diskutirati o aktualnim temama, kao i na Skupštinama, gdje se također raspravljalo o smjerovima i planu daljnjeg djelovanja. Naglasak ove komunikacije tijekom 2019. bio je tijekom procjene prijave projekta rekonstrukcije Pogona na natječaj za financiranje u sklopu EU mehanizma financiranja Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU). Angažman Saveza u ovoj komunikaciji se, u suradnji s Pogonom, usmjerio na artikulaciju tri ključna procesa:

- komuniciranje tijeka valorizacije prijave i izglednosti (ne)prihvatanja projekta rekonstrukcije Pogona
- promišljanje mogućnosti osiguravanja adekvatnog zamjenskog prostora u slučaju uspješne valorizacije projektne prijave
- istraživanje mogućih pravnih koraka vezano uz problem osiguravanja povratka Pogona u prostor nakon rekonstrukcije, a uslijed formalnog neprihvatanja koncepta suučesničkog upravljanja od strane aktualnog zakonodavnog okvira, prvenstveno okvira tumačenja mehanizama dodjele EU potpora

Zaključno s prosincem 2019., sudbina projekta rekonstrukcije i dalje je neizvjesna, kako iz perspektive valorizacije Pogonove prijave, tako i u kontekstu eventualnog uspješnog pronalaska alternativne lokacije - djelomično zbog nespremnosti relevantnih gradskih ureda da se prije službenih rezultata obavezuju na pronalazak zamjenskih lokacija, a prvenstveno zbog spoznaje o nepostojanju adekvatnih podiskorištenih javnih prostornih resursa.

Projekt "Svi za Pogon - Pogon za sve!"

Ova temeljna programska aktivnost Saveza je kroz 2019. godinu bitnu unaprijeđena uspješnom provedbom projekta "Svi za Pogon - Pogon za sve!". Realizacijom ovog projekta

u sklopu programa Kultura u centru - potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi u kojem je SUOG nositelj, dok kao partneri sudjeluju Grad Zagreb i Kurziv - Platforma za pitanja kulture, medija i društva, nastoji se dodatno unaprijediti postojeći model upravljanja Pogonom. Naglasak je, pritom, na razvoju uključivanja svih koji Pogonom upravljaju i/ili ga koriste u niz posebno osmišljenih obrazovnih, istraživačkih, kulturnih i promotivnih aktivnosti.

Ovime je Savez prestao djelovati isključivo kao akter koji participira, već i kao akter koji promišlja, razvija i inovira te koji, zajedno sa svojim organizacijama članicama, partnerima te samim Pogonom, ulaže kontinuirane napore u unapređenje navedena modela te u njegovo sagledavanje kao ishodišne točke razvoja sudioničkog upravljanja u kulturi. Ovo se očitovalo kroz niz aktivnosti koje su imale za cilj evaluirati, unaprijediti i testirati nove aspekte modela su-upravljanja Pogonom. Te aktivnosti su:

- Pogonove participativne sezone u kojima se sadržaji koji se izvode u Pogonovim prostorijama su-kreiraju zajedno s korisnicima
- Mapiranje i analiza potreba korisnika Pogona gdje se istraživačkim radom (kvalitativnim i kvantitativnim) ispituju trenutačne potrebe korisnika Pogona, u smislu programskih i infrastrukturnih potreba, te gdje se mapira znanje korisnika o samom modelu su-upravljanja Pogonom. Temeljem dobivenih rezultata, izradit će se dokument s preporukama o unapređenju servisa koje Pogon pruža svojim korisnicima te o preporukama za unapređenje modela upravljanja
- Provođenje fokus grupa s korisnicima i predstavnicima Grada Zagreba
Izrada protokola za provedbu kontinuirane evaluacije suradnje korisnika i Pogona.

Uz ovu skupinu redovitih i novo-osmišljenih aktivnosti provedenih kroz upravljačka tijela Pogona i Saveza, tokom godine smo na svojim društvenim mrežama redovno objavljivali programe i aktivnosti koje su se provodile u Pogonu povećavajući doseg i vidljivost aktivnosti, programa te korisnika Pogona. Činjenica da su prostori Pogona rezervirani za provedbu programskih aktivnosti od strane korisnika i do 9 mjeseci unaprijed jasno svjedoči u pozitivnom učinku ovih nastojanja na zajednicu i širok broj aktera nezavisne kulture i mladih.

2. Institucionalna inovacija i kulturna politika

Nastavno na skupinu aktivnosti promoviranja sudioničkog upravljanja kao dugoročno održivog modela SUOG je nastavio podržavati lokalne procese uspostave sudioničkih modela upravljanja, prvenstveno kroz suradnju s inicijativama iz 7 gradova (Split, Pula, Rijeka, Čakovec, Dubrovnik, Karlovac) s kojima su se tokom godine razvijali pristupi zagovaranju za promjenu institucionalnog okvira RH s ciljem uključivanja sudioničkog upravljanja u taj okvir.

U domeni lokalnih politika, Savez je kroz 2019. godinu bio kontinuirano angažiran na praćenju okolnosti rada i djelovanja organizacija nezavisne kulture u Gradu Zagrebu, kao i na praćenju i mapiranju korištenja prostornih resursa u gradu Zagrebu te zagovaranja unapređenja gradske politike upravljanja ovim resursima. Zaključak ovih procesa je jasna promjena dominantne paradigme upravljanjem javnih resursa, budući da je usljed opsežnog procesa povrata imovine raspolaganje velikim broj gradskih prostora preuzelo Ministarstvo državne imovine. Ovo će zahtijevati značajnu promjenu dosadašnjih metoda praćenja, ali i zagovaranja koje sada mora uključivati širu skupinu adresata i po prvi put mora zahvatiti i državnu, a ne samo gradsku razinu.

Aktivnosti u sklopu projekta CROCHET (Swiss-Croatian Cooperation Programme)

U sklopu projekta koji nosi Institut za političku ekologiju, Savez je kao partner (uz Pravo na grad, Zelenu akciju te NetHood iz Zuricha) sudjelovao s istraživačkim modulom o najboljim praksama u zagovaranju i upravljanju društvenim centrima. Planiran je i održan studijski posjet u Zurich o najboljim praksama u društvenim centrima od 24. do 28. rujna 2019. godine, a započela je i izrada internog strateškog dokumenta o mogućim scenarijima za osnivanje društveno – kulturnih centara u Hrvatskoj.

U suradnji sa švicarskim partnerima analizirana su iskustva švicarskih društvenih centara, s naročitim naglaskom na različite političke kontekste njihovog osnivanja te, posljedično tome, i različite modele njihovog upravljanja - od onih koji su potpuno autonomni u financijskom i upravljačkom od lokalnih vlasti do onih koji su izravno osnovani od lokalnih vlasti i dio su gradske uprave. Studijski posjet je tako uključio obilazak:

- autonomnog kulturnog centa Park Platz koji privremeno koristi zemljište koje je prije imalo industrijsku i prometnu namjenu, a njime upravlja manji kolektiv članova
- Zürcher Gemeinschaftszentren ZGZ - fondacije u koju je uključeno 17 kvartovskih društvenih centara sa ukupno 168 zaposlenih i 1,24 milijuna posjeta građana tim društvenim centrima godišnje te posjetu jednom od centara zajednice (Gemeinschaftszentrum) u kvartu Oerlikon. Fondacija je formalno neovisna od Grada Zuricha, ali pokriva dvije trećine svojih troškove iz gradskog proračuna gdje su kvartovski centri zajednice navedeni kao stavke gradskog proračuna tako da odluke gradske vlasti imaju veliki utjecaj na njihov rad i upravljanje.
- Rote Fabrik kao najvećeg i najznačajnijeg kulturnog centra koji primarno proizvodi program nezavisne kulture za cijeli Zurich
- L200 - manjeg društvenog centra usmjerenog na kvartovsku populaciju koji je u potpunosti neovisan od gradske vlasti jer ne dobiva nikakvu financijsku pomoć niti pomoć u vezi korištenja prostora te je u potpunosti samofinanciran od strane članova

korisnika koji njime horizontalno samoupravljaju, plaćajući pritom komercijalnu cijenu najma prostora u strogom centru Zuricha.

- Dynamo centara za mlade koji je osnovan od strane Grada Zuricha i formalno je prošireni dio gradske administracije.

U izradi je i brošura o ovom studijskom posjetu kako bi se lakše informiralo sve zainteresirane lokalne dionike o različitim modelima društveno-kulturnih centara u Zurichu i sistemskim rješenjima njihovog financiranja i upravljanja koja su primjenjiva i u Hrvatskoj.

Nastavno na ove uvide, a gradeći na dosadašnjim istraživačkim aktivnostima i provedenim istraživanjima Saveza i drugih relevantnih aktera, u sklopu ovog projekta započela je i izrada internog strateškog dokumenta o optimalnim scenarijima razvoja ovog tipa prostorno-organizacijskih resursa kao konkretnog toolkita za brojne lokalne inicijative koje su pokrenule ili će pokrenuti procese osnivanja društveno-kulturnih centara u Hrvatskoj.

3. Osnaživanje lokalnih scena, prijenos znanja i umrežavanje

Program jačanja lokalne scene i transfera znanja provodi od samog početka djelovanja Saveza. Kroz niz različitih formata organizacija prati lokalne politike vezane za nezavisnu kulturu i mlade, Savez pruža pomoć i podršku kako lokalnim akterima tako i onima u ostatku zemlje i u cijeloj regiji i time jača njihove kapacitete za zagovaranje boljeg položaja unutar kulturnog sustava te proizvodi specifična znanja vezana za su-upravljanje javnom infrastrukturom kroz model civilno-javnog partnerstva. U sklopu ovog programa organizacija je kontinuirano komunicirala s predstavnicima srodnih organizacija kojima je prenosila vlastita iskustva razvoja modela sudioničkog upravljanja i djelovanja unutar složenih organizacijskih ekosustava.

Jedna od glavnih aktivnosti u sklopu ovog programa bila je organizacija simpozija Iskustva društveno-kulturne suradnje i povezivanja / Symposium: Practices of socio-cultural cooperation and networking koji je bio organiziran u sklopu Clubture Foruma u Zagrebu. Opći okvir simpozija je bio osigurati sudjelovanje dvaju predstavnika/ca europskih društveno-kulturnih centara kako bi predstavili svoje djelovanje i prakse te jednog lokalnog aktera upoznatog s lokalnim kontekstom djelovanja platforme Upgrade u svom širokom području rada i zagovaranja.

Cilj simpozija je bio predstaviti iskustvo međunarodnih praktičara uključenih u upravljanje multi-funkcionalnih prostora namijenjenih širokom spektru aktivnosti kao i uključivanje korisničkih grupa okupljenih oko tema kulture, suradnje, solidarnosti i dijaloga. Također, navedena iskustva su služila kao kontekst sagledavanja djelovanja platforme Upgrade u njenim nastojanjima da se uspostavi slično organiziran centar.

Ključne teme simpozija su tako bile: intersektorska suradnja, angažman u lokalnoj zajednici, interkulturalni dijalog te strukture upravljanja.

Gosti na simpoziju su bili: Stéphanie Lucien - Brun, predstavnica centra u Lyonu - Locaux Motiv; Martin Mikhail, predstavnik Reading International Solidarity Centre - RISC, iz Readinga te Iva Zenzerović-Šloser, predstavnica Centra za mirovne studije/platforme Upgrade. Simpozij je moderirala Mirela Travar. Također, s gostima su održani i dubinski intervjui koji su objavljeni na portalu Kulturpunkt.hr te će služiti kao arhiv znanja za daljnje djelovanje platforme.

4. Upgrade

Već nekoliko godina glavnina aktivnosti organizacije unutar ove programske linije odnosi se na konceptualizaciji i zagovaranju modela društveno-kulturnog centra (DKC) kao novog institucionalnog modela korištenja i upravljanja javnom infrastrukturom koja je namijenjena za transdisciplinarnu i transsektorsku potrebu kulture, organizacija civilnog društva i lokalne zajednice. U procesu zajedničkog modeliranja i promišljanja koji je uslijedio definirana je interkulturalnost kao sadržajni fokus budućeg društveno-kulturnog centra u Zagrebu te su od onda zagovaračke aktivnosti Saveza usmjerene ka osnivanju Interkulturalnog društvenog centra (IDC). Kroz zagovaračke aktivnosti oko uspostavljanja prvog interkulturalnog društvenog centra (IDC) u Zagrebu, odnosno mreže manjih kvartovskih centara kao inovacije na polju kulturnih institucija u Gradu Zagrebu, ali i u širem Hrvatskom kontekstu, Savez se vodi interdisciplinarnim pristupom koji uključuje niz civilnodruštvenih aktera koji ne djeluju isključivo u području kulture, već uključuje i organizacije iz područja ljudskih prava, zaštite okoliša, dobre ekonomije i sl. Osnovu ovih nastojanja čini neformalna platforma "Upgrade" uspostavljena radi osnaživanja i umrežavanja aktera koji se bave područjima relevantnima za uspostavu ovog tipa institucije, odnosno kampanja "Zagreb: Otvoreni grad?" s ciljem podizanja svijesti javnosti o važnosti društveno-kulturnih centara (IDC-a) kao točaka osnaživanja lokalne zajednice.

Razvoj modela IDC-a kroz potporu Zaklade kultura nova

Osnovu aktivnosti institucionalnih inovacija Saveza na polju razvoja modela IDC-a čini niz financijskih potpora kojima organizacija kontinuirano razvija i promišlja pojedine konceptualne rakurse ovog dugotrajnog zagovačkog procesa.

Kroz prvu godinu trogodišnje potpore Zaklade Kultura nova (PP4b: Zagovaračka platforma na subnacionalnoj razini) projektom "Upgrade - istraživanje potencijala Interkulturalnog društvenog centra" analizirane su različite taktike i strategije djelovanja u kontekstu nemanja konkretnog prostora za koji zagovaramo, te kako, u javnoj sferi, komunicirati pozitivne aspekte IDC-a bez testiranja njegovih mogućnosti u fizičkom prostoru. Jedan od važnijih rezultata ovog procesa jeste usmjeravanje fokusa na podizanje razumijevanja teme i područja interkulturalnosti te našeg razumijevanja (svih članica platforme) i konsenzusa oko toga što dugoročno želimo postići djelovanjem platforme i zagovaranjem za interkulturalni društveni centar.

Glavnina istraživačkih aktivnosti projekta temeljila se na provođenju ex-ante analize utjecaja koju je provodio Stjepan Mikec (ACT grupa, Čakovec). Za potrebe analize odrađen je niz razgovora i sastanaka između projektnog tima i istraživača te je uspostavljena i prihvaćena radna metodologija optimizirana za opseg provedenih projektnih aktivnosti i složenog mreže aktera zahvaćene ovom grupom aktivnosti. U analizi su sagledani potencijalni utjecaji i mjerenja utjecaja na članice IDC i organizacije korisnice te utjecaj i mjerenje utjecaja na zaposlenike i volontere članica IDC i organizacija korisnica. Osim toga, izradio se Plan za prikupljanje podataka te Upravljanje utjecajem koje će IDC imati na mapirane dionike.

Osim provedbe ex-ante analize, ova potpora omogućila je i organizaciju simpozija Iskustva društveno-kulturne suradnje i povezivanja / Symposium: Practices of socio-cultural cooperation and networking koji je bio organiziran u sklopu Clulture Foruma u Zagrebu.

Projekt „Korak dalje - prema uključivoj kulturi”

Kulminacija suradnje partnerskih organizacija platforme Upgrade bilo je provođenje ovog EU projekta u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020 gdje je nositelj bila članica SUOG-a Kulturteger, dok je Savez, zajedno s pet dodatnih članica te Centrom za mirovne studije (CMS) u njemu sudjelovao kao partner.

Osim provođenja niza od ukupno 19 kulturnih programa (6 glazbena, 4 kazališna, 2 performansa, 3 književna, 4 izložbe) u kojima je sudjelovalo ukupno 76 domaćih i međunarodnih umjetnika i stručnjaka i 2 kazališna grupe, a koji su na različite načine problematizirali temu interkulturalnog dijaloga i na taj način promovirali osnovne zagovaračke teme potrebe osnivanja IDC-a u Zagrebu, posebno treba istaknuti istraživački modul projekta.

On se prvenstveno temeljio na organiziranju tri fokus grupe s namjenski osmišljenom metodologijom za propitivanje stvarnih potreba za aktivnostima promicanja interkulturalnosti, razine i dosega dosadašnjih artikulacija ove teme te mogućnostima daljnjeg unapređivanja zagovaračkih aktivnosti. Dobivene informacije su sistematizirane te su kroz 2019. godinu služile kao polazišna točka radnoj grupi za razvoj modela sudioničkog upravljanja sa specifičnim fokusom upravo na interkulturalni dijalog.

Provođenje aktivnosti ovog projekta kroz 2019. dodatno je osnažilo zagovaračku kampanju, naročito kroz preoblikovanje i reprogramiranje mrežne stranice projekta (<https://www.platformaupgrade.com/>) koja sada na jednom mjestu skuplja sve dosadašnje projektne inicijative i aktivnosti. Osim toga, istraživački segment projekta omogućio je jasnije sažimanje relevantnih tema te otvorio put ka dodatnom kapacitiranju organizacija za formuliranje jasnijih zagovaračkih argumenata u sklopu procesa osnivanja IDC-a u Zagrebu. Kroz niz sastanaka radne skupine za razvoj modela te formiranje užeg radnog tima, postavljen je osnovni operativni okvir izrade zagovaračkog dokumenta koji će biti dovršen kroz 2020. godinu.

Izbor iz praćenja u medijima:

<http://www.zagreb.tvorenigrad.hr/zapocela-javna-kampanja-projekta-korak-prema-ukljucivoj-kulturi/>

<http://www.zagreb.tvorenigrad.hr/monsieur-doumani-mocvari/>

<http://www.zagreb.tvorenigrad.hr/korak-prema-ukljucivoj-kulturi-vodi-nas-ifriqiyya-electrique/>

<http://www.zagreb.tvorenigrad.hr/dani-dugava-2019/>

<https://www.zagreb.info/aktualno/moj-kvart/dani-dugava-saznajte-sto-se-dogada-u-to-m-zagrebackom-kvartu/217002>

<https://www.lupiga.com/vijesti/primjer-otvorenijeg-i-boljeg-drustva-ne-sudi-knjigu-po-oricama>

<http://www.zagreb.tvorenigrad.hr/javne-galerije-grupa-krenimo-neocekivano/>

<https://www.clubture.org/clubture-forum/12-clubture-forum-zagreb>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/simpozij-iskustva-drustveno-kulturne-suradnje-i-povezivanja/>

<https://www.kulturpunkt.hr/content/encouraging-empathy>

<https://www.kulturpunkt.hr/content/committing-encounter-and-collaboration>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/trening-za-interkulturne-medijatore-stvarajmo-zajedno-drustvo-dobrodoslice/>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/ispitivanje-potreba-organizacija-za-interkulturalnim-drustvenim-centrom/>

<https://attack.hr/drugacija-glazba-predstavlja-arabian-night/>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/arapska-vecer-plesno-i-gastronomsko-druzenje/>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/javne-galerije-boje-u-parku-2/>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/knjizevni-razgovor-s-aminattom-fornom/>

<https://www.booksa.hr/program/vinicius-jatoba-u-booksu>

<https://www.kontejner.org/vijesti/radionica-/>

<https://www.platformaupgrade.com/vijesti/events/drugacija-glazba-romska-vecer/>